

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ТУРКИЙ ТИЛЛИ ДАВЛАТЛАР ҲАМКОРЛИК КЕНГАШИ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

Қирғизистоннинг Чўлпонота шаҳридаги "Рух ўрда" маданият марказида 3 сентябрь куни Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгашининг олтинчи саммити бўлиб ўтди.

Саммитда ушбу тузилмага аъзо мамлакатлар – Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиев, Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдоғон, Қирғизистон Республикаси Президенти Сооронбай Жээнбеков, Қозғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Венгрия Республикаси Бош вазири Виктор Орбан анжуманда фахрий меҳмон сифатида қатнашди.

Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши 2009 йилда ташкил этилган. Ташкилот котибияти Истанбул шаҳрида жойлашган. Ўзбекистон мазкур кенгаш анжуманида биринчи марта иштирок этди.

Саммитда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев нутқ сўзлади.

Аввало, Қирғизистон Республикаси Президенти, ҳурматли Сооронбай Шарипович Жээнбековга самимий меҳмондўстлик ва ушбу учрашув юқори даражада ташкил этилгани учун миннатдорлик билдиришга рухсат бергайсиз, деди Шавкат Мирзиёев.

Бугун, биз қардош Қирғизистон заминиде, асрлар давомида халқларимизни бир-бирига боғлаб келаётган дўстлик, муштарак маънавий қадриятлар ва ҳамкорлик ришталари мустаҳкам эканига яна бир бор ишонч ҳосил қилмоқдамиз.

Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши кўп томонлама муносабатларимизни янада ривожлантиришда муҳим

ўрин тутди.

Ҳозирги вақтда Кенгашнинг сиёсий кун тартибиде бирор-бир муаммо ёки келишмовчилик мавжуд эмаслигини алоҳида қайд этиш лозим, деди Президентимиз.

Бизнинг мамлакатларимиз долзарб халқаро ва минтақавий масалаларда ўзаро мос ёки яқин қараш ва ёндашувларга амал қилиб келмоқда.

Айни вақтда халқларимизнинг ҳаётий манфаатларига тўла жавоб берадиган иқтисодиёт, инвестиция, инновация, транспорт ва коммуникация, туризм, илм-фан, таълим ва маданият каби устувор соҳаларда ўзаро ҳамкорлик фаол ривожланмоқда.

Давлатимиз раҳбари халқаро вазиятга тўхталар экан, бугунги кунда халқаро майдондаги беқарор вазият глобал тараққиёт жараёнларига сезиларли даражада салбий таъсир кўрсатганини таъкидлади.

Дунёдаги асосий марказлар ўртасидаги муносабатларда ўзаро стратегик ишонч йўқолиб, оқибатини олдиндан айтиб бўлмайдиган вазиятлар вужудга келмоқда.

Афғонистон муаммосининг ханузгача давом этаётгани, шунингдек, Яқин Шарқда ҳарбий-сиёсий кескинлик сақланиб қолаётгани минтақамиздаги вазиятга бевосита таъсир ўтказмоқда.

Минтақада тинчлик ва барқарор тараққиётни таъминлашда глобал ва минтақавий таҳдидлар, айниқса, терроризм ва экстремизмга қарши фаол курашиш зарурати тобора ортиб бормоқда.

Айни вақтда биргаликдаги саъй-ҳаракатларимиз натижасида кейинги йилларда Марказий Осиёда муҳим ижобий ўзгаришлар юз бермоқда, деди Шавкат Мирзиёев.

Шу йил июнь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси томонидан Марказий Осиё бўйича қабул қилинган резолюция, ҳеч шубҳасиз, минтақа халқлари ҳаётида тарихий воқеа бўлди.

Ўзбекистоннинг Туркий кенгашга аъзо мамлакатлар билан ўзаро савдо ҳажми охириги бир йилда 40 фоиздан зиёдга ошганини бугунги учрашувимизда алоҳида қайд этишни истардим, деди давлатимиз раҳбари. Аммо бу кўрсаткичлар ва натижалар ҳали бизнинг салоҳиятимиз даражасида эмас, албатта. Биз бундан анча юқори марраларга эришишни мўлжал қилганимиз ва бунинг учун барчамизда кенг имкониятлар мавжуд.

Биз Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши доирасида ўзаро манфаатли шериклик учун кенг имкониятлар мавжудлигини кўриб турибмиз.

Шу маънода, бизнинг нуқтаи назаримизга кўра, ҳамкорлигимизнинг фойда муҳим бўлган қуйидаги йўналишларига тўхталиб ўтмоқчиман, деди Шавкат Мирзиёев.

Биринчидан, савдо-иқтисодий ва инвестициявий ҳамкорликни янада кенгайтириш зарур.

Мамлакатларимиздаги етакчи саноат корхоналари, инвестиция компаниялари, банк-молия институтлари ва тадбиркорлик тузилмалари ўртасида кооперация алоқаларини кучайтириш лозим.

Қўшма бизнес-лойиҳаларни муҳокама қилиш ва амалга ошириш мақсадида Туркий тилли давлатлар ишбилармонлар кенгашининг навбатдаги йиғилишини Тошкентда ўтказишни таклиф этамиз.

Ушбу тадбирга мамлакатларимиз минтақаларининг вакилларини ҳам кенг жалб қилишни муҳим, деб ҳисоблаймиз.

Шу билан бирга, давлатларимиз ўртасида экспорт-импорт ҳажмларини кескин ошириш учун, энг қулай шароитлар яратиш ва мавжуд бўлган тўсиқларни бартараф этиш мақсадида, Кенгаш доирасида Савдони ривожлантириш тўғрисида кўп томонлама Битим қабул қилишни таклиф этамиз.

Иккинчидан, бизнинг биргаликдаги саъй-ҳаракатларимиз транспорт йўналишларининг ўзаро интеграциялашган тармоғини яратишга қаратилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Бу мамлакатларимизнинг дунё ва минтақадаги асосий бозорларга чиқишини таъминлайди.

Бу ўринда сўз, аввало, халқаро транспорт коридорлари, жумладан, минтақамизни Хитой, Жануби-Шарқий ва Жанубий Осиё, Яқин Шарқ ва Европа давлатлари билан боғлайдиган автомобиль, темир йўллар ва ҳаво йўллари ҳақида бормоқда.

Кейинги вақтда минтақамизда транспорт инфратузилмасини ривожлантириш бўйича бир қатор муҳим стратегик лойиҳалар амалга оширилганини алоҳида таъкидлаш лозим, деди Ўзбекистон Президенти.

(Давоми 2-саҳифада)

МИСР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНГА РАСМИЙ ТАШРИФИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан 2018 йил 4-5 сентябрь кунлари Миср Араб Республикаси Президенти Абдулфаттоҳ Саид Хусайн Халил ас-Сиси расмий ташриф билан мамлакатимизда бўлади.

Бўлажак олий даражадаги учрашувларда Ўзбекистон – Миср ҳамкорлигини ривожлантиришнинг истиқболли йўналишларини муҳокама қилиш ҳамда халқаро ва минтақавий сиёсатнинг долзарб масалалари юзасидан фикр алмашиш режалаштирилган.

Музокаралар якунида давлат раҳбарларининг Қўшма баёноти қабул қилиниши, Ўзбекистон ва Миср ўртасида сиёсий, савдо-иқтисодий, туризм, фан, таълим, маданият ва спорт соҳаларидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга қаратилган салмоқли ҳукуматлараро ва идоралараро ҳужжатлар имзоланиши кутилмоқда.

ЎЗА

Энг улуг, энг азиз байрам – Ватанимиз мустақиллигининг 27 йиллиги кенг нишонланаётган шу кунларда халқимизнинг тарихий ютуғи бўлмиш истиқлол шукуҳи барчамизга мунавварлик бахш этмоқда.

БИРИНЧИ ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ИСЛОМ КАРИМОВ ХОТИРАСИГА ЮКСАК ЭҲТИРОМ

Истиқлол йилларида мамлакатимиз эришган барча ютуқ ва марралар буюк давлат ва сиёсат арбоби, мустақиллигимиз асосчиси Ислом Каримов номи ва фаолияти билан боғлиқ. Улуг Ёйлушчимиз мамлакатимиз мустақиллигини қўлга киритишдан тортиб, унинг тараққиёти, жаҳонда ўз ўрни ва сўзига эга давлатга айланиши йўлида юксак фидойилик кўрсатиб меҳнат қилди. Унинг тенгсиз жасорати ва узоқни қўлаб юритган оқилона сиёсати тўғрисида Ўзбекистон тарихида қисқа даврга изчил ривожланиш йўлини босиб ўтди, мамлакатимизни дунё таниди.

2 сентябрь. Ислом Каримов номидаги илмий-маърифий ёдгорлик мажмуаси. Бу ерга Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, ҳукумат аъзолари, жамоатчилик вакиллари, ёшлар ўзбек халқининг улғ ва ардоқли фарзандини хотирлаш учун жам бўлган.

Маҳзун мусиқа садолари янграйди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев мажмуага ташриф буюриб, Биринчи Президентимиз ҳайкали пойига гулчамбар қўйди. Буюк Ёйлушчимизнинг ёрқин хотирасига ҳурмат бажо келтирди.

Биринчи Президентимиз серкирра фаолияти, олижаноб инсоний фазилатлари билан Ватанимизнинг кўп асрлик тарихида ўчмас из қолдирди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 25 январдаги "Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида"ги қарори халқимизнинг ўз буюк фарзандига чексиз ҳурматининг амалий ифодаси бўлди. Ушбу қарорга мувофиқ, буюк давлат ва сиёсат арбобининг номи абадийлаштириш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилди.

Жумладан, у киши кўп йиллар фаолият олиб борган Тошкент шаҳридаги Оқсарой қароргоҳи Ислом Каримов номидаги илмий-маърифий ёдгорлик мажмуасига айлантирилди, мамлакатимиздаги қатор нуфузли муассасалар, Тошкент шаҳри ва вилоят марказларидаги кўчаларга Биринчи Президентимиз номи берилди. Тошкент, Самарканд, Қарши шаҳарларида буюк Ёйлушчимизга ҳайкал ўрнатилди.

Ислом Каримов туғилиб ўсган Самарқанд шаҳрида унинг хотирасига атаб мақбара мажмуаси бунёд этилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 27 ноябрдаги қарорига мувофиқ, жорий йил январь ойида Ислом Каримов таваллудининг 80 йиллиги мамлакатимизда кенг нишонланди. Шунингдек, ушбу қарорга кўра ҳар йили Биринчи Президентимиз таваллуд тоғлан сана – 30 январь кунини кенг нишонлаш, 2 сентябрни Хотира куни сифатида ёд этиш белгиланди.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси, Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатаси, Вазирлар Маҳкамаси, вазирлик ва идоралар, жамоатчилик вакиллари ҳам ёдгорлик пойига гуллар қўйди.

Шу кунги пойтахтимиздаги "Наврўз" маросимлар уйида Биринчи Президентимиз хотирасига бағишлаб эҳсон дастурхони ёзилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев иштирок этди.

Ислом Каримов хотираси ёд этилиб, Қуръон тиловат қилинди.

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида буюк давлат ва сиёсат арбоби, халқимизнинг ардоқли фарзанди, мустақиллигимиз асосчиси Ислом Каримов хотирасига бағишланган маросимлар ўтказилди.

ЎЗА

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Мамлакатимиз мустақиллигининг 27 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев номига хорижий давлатлар ва ҳукуматлар, нуфузли халқаро ташкилотлар раҳбарларидан самимий қутловлар келмоқда. Уларда Ўзбекистон халқига равақ ва фаровонлик, давлатимиз раҳбарига муваффақиятлар тилаб, эзгу истаклар изҳор этилган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари!

Ўзбекистон Республикаси халқини Мустақиллик куни билан самимий муборакбод этиш менга катта мамнуният бағишлайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти унга аъзо давлатлар хилма-хиллиги билан нуфузлидир. "Биз, халқлар" ташкилотимиз Уставада мустаҳкамлаб қўйилган қадриятларни қўллаб-қувватлаш йўлида бирлашсак, фаолиятимиз кучайиб бораверади. Бугунгидек глобал таҳдидлар, шу билан бирга, улкан имкониятлар даврида ушбу эзгу қадриятлар бизни бирлаштириб турадиган боғловчи омил бўлиб хизмат қилади.

Мамлакатингиз ушбу миллий байрамни нишонлаётган кунларда Сизни ишонтириб айтаманки, мен Бирлашган Миллатлар Ташкилоти самарадорлигини ошириш ҳамда барча учун тинчлик, барқарор тараққиёт ва инсон ҳуқуқларини таъминлаш йўлида фаол иш олиб бораман.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Антониу ГУТЕРРИШ, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби

Шунингдек, қуйидагилар ўз табрикларини йўллаган: Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллиги Қироличаси Елизавета II, Испания Қироли Филипп VI, Нидерландлар Қироли Виллем-Александр, Швеция Қироли Карл XVI Густав, Швейцария Президенти Ален Берсе, Греция Президенти Прокопис Павлопулос, Австралия Генерал-губернатори Питер Косгроув, ШХТ Бош котиби Рашид Алимов

Қутловлар келиши давом этмоқда.

СПОРТЧИЛАРИМИЗ УЛКАН ЗАФАРЛАР БИЛАН ҚАЙТДИ

Индонезиянинг Жакарта ва Палембанг шаҳарларида ўтказилган XVIII ёзги Осиё ўйинларида Ўзбекистон спортчилари 21 олтин, 24 кумуш ва 25 бронза, жами 70 та медални қўлга киритиб, юртимизга ёруғ юз билан қайтиб келди.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ТУРКИЙ ТИЛЛИ ДАВЛАТЛАР ҲАМКОРЛИК КЕНГАШИ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

(Боши 1-саҳифада)

Озарбайжонда янги Алят денгиз савдо порти очилди, Қозоғистонда "Дўстлик" ва "Хорғос" транспорт-логистика комплекслари қуриб битказилди. Яқинда Оқтов шаҳрида Қўриқ порти ишга туширилди. Ўзбекистонни ушбу порт билан қисқа йўл орқали боғлаш имконини берадиган Ақжигит – Бейнов йўли кенгайтирилмоқда.

Туркменистонда минтақадаги йирик халқаро аэропорт, Амударё орқали ўтадиган автомобиль ва темир йўл кўприклари, Туркманбўши шаҳрида замонавий денгиз порти ишга туширилди, Туркиянинг Истанбул шаҳрида йилга 150 миллион йўловчига хизмат кўрсатиш имкониятига эга бўлган дунёдаги энг катта аэропортлардан бири қурилмоқда, Босфор бўғози остидан ўтган "Мармарай" ва "Евроосиё" автомобиль ва темир йўл туннеллари барпо этилди.

Туркиянинг "Мерсин" портигача энг яқин маршрут очиб берган Бок-Тбилиси-Карс темир йўлининг фойдаланишга топширилиши, шунингдек, жорий йилда ишга тушган Андижон-Ўш-Иркишом-Қашқар автомобиль коридорининг ривожлантирилиши катта имкониятлар яратди.

Биз Хитой-Қирғизистон-Ўзбекистон темир йўлининг қурилиши ҳам бошланади, деб умид қиламиз.

Фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистон учун ҳам муҳим бўлган мана шундай стратегик транспорт-коммуникация лойиҳаларини муваффақиятли амалга оширганлиги учун барча шерикларимизга миннатдорлик билдираман, деди давлатимиз раҳбари.

Учинчидан, бизнинг назаримизда, мамлакатларимизни инновацион асосда ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Бугунги кунда биз ахборот-коммуникация ютуқлари, илор технологиялар ҳаётга шиддат билан кириб келаётгани ва барча соҳаларда кенг қўлланаётганини қўриб турибмиз.

Ҳар қандай давлатнинг узок истиқболда ҳам рақобатбардош бўлиши ва барқарор тараққиёти айнан ана шу омилларга боғлиқ.

Шу муносабат билан биз ушбу йўналишдаги дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида, инновацион тараққиёт учун масъул бўлган идоралар, илмий-тадқиқот марказлари ва венчур компания-

ларимиз ўртасида яқин ҳамкорликни йўлга қўйиш ва кенгайтиришни таклиф этамиз.

Тўртинчидан, туризмни ривожлантириш бўйича улкан имкониятлар мавжуд.

Биз Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгашининг "Туркий кенгаш – Замонавий Ипак йўли" деб номланган қўшма сайёҳлик лойиҳасини қўллаб-қувватлаймиз.

Ўзбекистоннинг қадимий Хива шаҳрини 2020 йилда Туркий дунёнинг маданий пойтахти, деб эълон қилиш масаласини қўриб чиқишни таклиф этамиз.

Минтақамиз халқлари ислом цивилизациясининг ноёб маданий-тарихий меросига ҳамда муқаддас зиёратгоҳларга эга, деди Президентимиз. Ушбу дурдоналарнинг катта қисми ЮНЕСКО томонидан жаҳон маданий мероси рўйхатига киритилган.

Ана шу бебаҳо бойлиқни инобатга олган ҳолда, мамлакатларимиз ўртасида зиёрат туризмни кенг ривожлантиришни таклиф этамиз.

Бешинчидан, маданий-гуманитар соҳадаги алоқаларни ҳар томонлама мустақамлаш катта аҳамиятга эга. Шу муносабат билан кейинги пайтда Марказий Осиё мамлакатларида бу соҳада тўпланган ижобий тажриба ҳақида тўхталмоқчиман.

Биз ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришда минтақамиз халқларининг бой тарихи ва маданиятига, маънавий-ахлоқий қадриятларига, дўстлик ва ҳамжиҳатлик аъналарига таяниб иш олиб бормоқдамиз.

Давлатимиз раҳбари бу борада амалга оширилган ишларга ёрқин мисоллар сифатида 2018 йилнинг Қозоғистонда Ўзбекистон йили деб эълон қилинган, Ўзбекистон, Туркменистон, Қирғизистон ва Тожикистонда биргаликда ўтказилган Маданият кунлари ва қўшма концертлар, фестиваллар, кўргазмалар ва бошқа кўплаб тадбирларни айтди. Улар мамлакатларимиз халқлари ўртасида катта қизиқиш уйғотмоқда.

Бундай ижобий тажрибани Туркий тилли давлатлар кенгаши доирасида, унинг барча аъзолари иштирокида ўтказиш мақсадга мувофиқ бўларди.

Биз туркий тилли давлатларнинг буюк адиблари, олим ва мутафаккирлари асарларининг ягона

электрон каталогини яратишни ҳам таклиф этамиз.

Олтинчидан, бизнинг бунёдкорлик руҳидаги дастур ва режаларимиз фақат тинчлик ва барқарорлик шароитида амалга оширилиши мумкинлигини барчамиз яхши англаймиз.

Шунинг учун кўп томонлама ҳамкорлигимизнинг пойдеворини ташкил этадиган масалалардан бири мамлакатларимиз ҳуқуқ-тартибот идораларининг терроризм, экстремизм, уюшган жиноятчилик, гиёҳвандлик ва одам савдосига қарши курашиш бўйича ўзаро сайёҳ-харакатларини мувофиқлаштиришдан иборат бўлмоғи лозим, деди Шавкат Мирзиёев.

Бугунги нотинч замонда ёшларни илм-маърифат асосида тарбиялаш, уларни бегона ва зарарли ғоялар таъсиридан ҳимоя қилишда ислом цивилизациясининг ноёб маънавий мероси ва қадриятлари ғоят муҳим аҳамият касб этади.

Шу нуктаи назардан, Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг "Маърифат ва диний баргикенглик" бўйича махсус резолюциясини қабул қилиш ташаббусини илгари сурди.

Туркий тилли давлатлар кенгашига аъзо мамлакатлар бизнинг ушбу ташаббусимизни қўллаб-қувватлайдилар, деб ишонаман.

Аждодларимиз қолдирган бой меросни ҳар томонлама чуқур ўрганиш, муқаддас динимизнинг асл инсонпарварлик моҳиятини халқимиз ва жаҳон жамоатчилигига етказиш мақсадида биз Ўзбекистонда Ислом цивилизацияси марказини, ислом динининг эзгулик, адолат ва инсонпарварлик ғоялари негизида турли миллат ва халқларни бирлаштиришга интилган буюк мутафаккир бобомиз Имом Бухорий номидаги халқаро илмий-тадқиқот марказини, "Жаҳолатга қарши – маърифат" деб аталадиган муҳим тамойилимизни амалга оширишда асосий ўрин тутадиган халқаро Ислом академияси каби илмий-маърифий тузилмаларни ташкил этдик.

Биз Туркий тилли давлатлар кенгашига аъзо мамлакатларининг етакчи олимлари ва мутахассисларини ушбу тузилмалар билан фаол ҳамкорлик ўрнатишга чақирамиз ва бу борада

барча амалий ёрдамни кўрсатишга тайёр эканимизни таъкидлаб ўтмоқчиман, деди Президентимиз.

Ўзбекистон бугун, кейинги ўн йил давомида биринчи марта Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгашининг анжуманида иштирок этмоқда.

Таъкидлаш лозимки, деди давлатимиз раҳбари, биз кейинги пайтда ушбу кенгашга аъзо мамлакатлар билан, аввало, минтақадаги яқин қўшниларимиз билан сиёсий, савдо-иқтисодий, илмий-техник, маданий-гуманитар ва бошқа соҳалар бўйича икки томонлама ҳамкорлигимизни янада кучайтирмоқдамиз. Бу Ўзбекистоннинг Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик кенгаши доирасида ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириши учун янги имкониятлар яратди.

Биз ушбу халқаро тузилманинг келажак истиқболига ва унда Ўзбекистоннинг фаол иштирок этишига катта умид ва ишонч билан қараймиз.

Мазкур кенгаш доирасида давлатларимиз ўртасида ўзаро самарали ҳамкорликни янада ривожлантиришдан манфаатдормиз.

Ҳозирги босқичда унинг фаолиятида мамлакатимиз учун амалий жиҳатдан қизиқиш уйғотадиган йўналишлар бўйича иштирок этишга тайёр эканимизни билдираман, деди Шавкат Мирзиёев.

Биз Кенгаш доирасида илгари қабул қилинган кўп томонлама битимларга Ўзбекистоннинг қўшилишига доир масалаларни, албатта, атрофлича қўриб чиқамиз.

Шундан сўнг бизнинг Туркий кенгаш билан ҳамкорлик соҳаларимиз ва йўналишларимиз мантикий ва табиий мазмун касб этади.

Аминманки, бугунги саммитимиз натижалари давлатларимизнинг самарали ҳамкорлиги учун янги имкониятлар очади, мамлакатларимиз ва халқларимиз тараққиётига хизмат қилади.

Фурсатдан фойдаланиб, қардош Қирғизистон диёрида кун кеча бошланган Кўчманчи халқларнинг умумжаҳон ўйинлари сермазмун ва юксак савияда ўтишини тилайман, деди пировардида Ўзбекистон Республикаси Президенти.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНИ СУЙИМА ҒАНИЕВА

Ўзбекистон илм-фани оғир жудопикла учради. Атоқли адабиётшунос олим, профессор, Ўзбекистон Қаҳрамони Суйима Ғаниева 86 ёшида вафот этди.

С.Ғаниева 1932 йилда Тошкент шаҳрида хизматчи оиласида туғилди. 1952 йилда Ўрта Осиё давлат университети (ҳозирги Ўзбекистон Миллий университети)нинг шарқшунослик факультетини тамомлади.

1953-1956 йилларда Ленинград давлат университети аспирантурасида таълим олди. Бўлғуси олима ўз меҳнат фаолиятини 1956 йилда Ўзбекистон Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти кичик илмий ходими сифатида бошлади. Шу йили буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий ижодида бағишланган номзодлик диссертациясини ҳимоя қилди. Кейинчалик Ўзбекистон Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти илмий котиби, Тошкент давлат консерваториясида кафедра мудири, Тошкент давлат шарқшунослик институти профессори лавозимларида фаолият кўрсатди.

У ўзининг қарийб 60 йиллик илмий-педагогик фаолияти давомида ўзбек мумтоз адабиёти бўйича фундаментал тадқиқотлар олиб борди. Мустақиллик йилларида адабиётимиз ва маданиятимизни ривожлантириш, миллий адабиётимизнинг жаҳон маданий цивилизациясида тутган ўрнини халқаро миқёсда кенг тарғиб этишга катта ҳисса қўшди.

С.Ғаниева ўз илмий фаолияти давомида яратган 14 та монография, 350 дан зиёд илмий-назарий мақолалар мамлакатимиз ва халқаро илмий нашрларда чоп қилинган, 20 дан ортиқ ўқув-методик қўлланмалари республика олий таълим муассасалари ўқув жараёнига татбиқ этилган.

Олима Алишер Навоий ижодини чуқур ўрганиб, ўзининг теран илмий тадқиқотлари билан навоийшунослик соҳасида ўзига хос илмий мактаб яратди.

Унинг "Алишер Навоийнинг ҳаёти ва ижоди", "Алишер Навоий ижодида миллий мафкура", "Навоий ғазалларида жўмардлик мотивлари", "Навоий васияти", "Навоий дастхати" каби сермазмун асарлари юртимиз ва чет эл адабиётшунослари томонидан илмий кашфиётлар сифатида эътироф этилган.

С.Ғаниева Алишер Навоийнинг узок йиллар давомида илм-фанга номзод бўлиб келган "Муножот" асарини топиб, нашр эттирган.

Олима 2011 йилда Алишер Навоийнинг 20 жилдлик мукаммал асарлар тўпламини нашрга тайёрлашда фаол иштирок этган.

Ёрқин истеъдод, катта илмий салоҳият эгаси бўлган заҳматкаш олима ўз фаолияти давомида кўплаб ёшларга ўстозлик қилди. Унинг бевоисита раҳбарлигида ўнлаб докторлик ва номзодлик диссертациялари ҳимоя қилинган.

С.Ғаниеванинг мамлакатимиз илм-фанини ривожлантириш ва баркамол авлод тарбияси йўлидаги улкан хизматлари давлатимиз томонидан муносиб тақдирланди.

У Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофоти, "Эл-юрт хурмати", "Буюк хизматлари учун" орденлари ва Ўзбекистон Қаҳрамони фахрий унвони билан мукофотланган эди.

Атоқли олима, меҳрибон устоз, самимий ва камтарин инсон Суйима Ғаниеванинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамisha сақланиб қолади.

Ш.МИРЗИЁЕВ, Н.ЙЎЛДОШЕВ, Н.ИСМОИЛОВ, А.АРИПОВ, Б.ЙЎЛДОШЕВ, Н.КАРИМОВ

Президентимиз ташаббуси билан 6-10 сентябрь кунлари Шаҳрисабз шаҳрида бўлиб ўтадиган Халқаро мақом санъати анжуманига қизгин ҳозирлик кўриломоқда.

ШАҲРИСАБЗДА ХАЛҚАРО МАҚОМ САНЪАТИ АНЖУМАНИГА ТАЙЁРГАРЛИК НИҲОЯСИГА ЕТКАЗИЛМОҚДА

Шу муносабат билан шаҳарда кенг қўллаб-қувватлаш ишлари бошланди. Президентимиз ташаббуси билан 6-10 сентябрь кунлари Шаҳрисабз шаҳрида бўлиб ўтадиган Халқаро мақом санъати анжуманига қизгин ҳозирлик кўриломоқда.

Анжуманинг асосий тадбирлари ўтадиган Оқсарой майдонида 1 минг 800 ўринли амфитеатр барпо этилди. Махмуа атрофида мамлакатимиз вилоятларининг турмуш тарзи, ўзига хос маданияти ва аъналарини ақс эттирадиган кўргазмалар қилинган, бадий хунарамандлик намуналари намойиш ташкил этилган.

Оқсарой атрофи, шунингдек, амфитеатрга энг замонавий ёритиш чироқлари ўрнатилди. Анжуман пайтида асосий сахна ва унинг атрофида лазерли шоулар намойиш этилиши кўзда тутилган.

Амир Темури хиббони ҳам ўзгача қиёфа касб этган. Анжуман пайти амфитеатр жойлашган жой ва сахна ижрочилар иштирокидаги яхлит композиция ҳосил қилади. Тайёргарлик жараёнига юртимизнинг турли ҳудудларидан етакчи бадий жамоа ва ансамбллар, мақом ижрочилари, устоз санъаткорлар, истеъдодли ёшлар жалб қилинган.

Анжуман муносабати билан қайта таъмирдан чиқарилган Маданият саройида Мақом музейи очилиши режалаштирилмоқда. Унда Тошкент – Фарғона, Бухоро – Самарқанд Шашмақом, Хоразм ҳудудидаги ўзига хос мактабларнинг мусиқа асбоблари, Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятлари этнографик жамоалари чолғулари намойиш этилади.

Мухтасар айтганда, дунё халқларининг аънавий ижро, мақом санъатини асраб-авайлаш, турли миллат ва элат вакилларини мусиқа ва қўшиқ воситасида ўзаро яқинлаштиришга қаратилган анжуманни юксак савияда ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўриломоқда.

ЎЗА

(Боши 1-саҳифада)

Ислом Каримов номидаги Тошкент халқаро аэропортида спортчиларимизни вазирилик ва идоралар, спорт жамоатчилиги вакиллари, ота-оналар ва мухлислар қутиб олди.

Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ҳар томонлама баркамол авлоднинг вояга етказишнинг муҳим воситаси сифатида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бунинг самарасида Ўзбекистон дунёга спорт жадал ривожланган мамлакат сифатида танилди. Хусусан, қитъа миқёсида ўтказиладиган ҳар тўрт йилликнинг нуфузли мусобақаси – Осиё ўйинларида спортчиларимиз мунтазам юқори натижаларга эришмоқда.

Осиё Олимпиада кенгаши томонидан ташкил этилган бу галги мусобақада 232 нафар ҳамюртимиз спортнинг 30 тури бўйича мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилди.

Ўзбекистон спортчиларининг қитъамизнинг энг нуфузли мусобақасида муваффақиятли қатнашишида давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 9 мартдаги Ўзбекистон спортчиларини 2020 йил Токио шаҳрида (Япония) бўлиб ўтадиган XXXII ёзги Олимпиада ва XVI Паралимпия ўйинларига тайёрлаш тўғрисидаги қарори муҳим омил бўлди. Мазкур ҳужжат ижросини таъминлаш юзасидан ишлаб чиқилган дастурга кўра, спорт-

Муҳаммад АМИН (ЎЗА) олган суратлар.

СПОРТЧИЛАРИМИЗ УЛКАН ЗАФАРЛАР БИЛАН ҚАЙТДИ

чиларимизнинг замонавий меъёрлар асосида ўқув-машғулот йиғинларини ўтказиши, тажриба ва маҳоратини ошириш, халқаро мусобақаларга пухта тайёргарлик кўриши ва уларда муносиб иштирок этиши учун барча шароит яратилган.

Осиё ўйинларида Япониянинг Токио шаҳрида бўладиган XXXII ёзги Олимпиада ўйинларида Ватанимиз шаънини ҳимоя қиладиган спортчиларимизнинг имконияти ва салоҳияти синовдан ўтказилди. Идоне-изда қайт этилган натижалар ўзбекистонлик мураббийлар

ва мутахассислар спортчиларни Олимпиадага тайёрлашни тўғри йўлга қўйганини кўрсатди. Осиё ўйинларида қўлга киририлган медалларнинг аксарияти Олимпиада дастуридаги спорт турлари бўйича экани фикримиз далилидир.

Осиё ўйинларида юқори натижаларга эришган спортчиларимизга ҳавасим келди ва уларни қутиб олгани Маргилон шаҳридан келдим, – дейди фарғоналик тадбиркор Акмал Мадвалиев. – Уларнинг муваффақиятини қўриб, мен ҳам фарзандларимни спорт-

чи қилмоқчиман. Насиб қилса, болаларим улар каби маҳоратли спортчи бўлиб, юртимиз байроғини халқаро майдонларда кўкка кўтаради. Улар бундай юқори марраларни забт этиши учун юртимизда барча имкониятлар етарли.

Жакарта ва Палембанг шаҳарларида эришилган юқори натижалар асосида мамлакатимизда хотин-қизлар ўртасида спорт тобора оммалашиб бораётгани, спортнинг қизларга мос турларини ривожлантиришга қаратилаётган эътибор юксак самара бераётгани

намоён бўлди. Енгил атлетикачимиз Светлана Радзивил XVIII Осиё ўйинларининг баландликка сакраш баҳсларида Осиё рекордини янгилаб, олтин медални қўлга киритгани бунинг исботидир.

Осиё ўйинларида юқори натижаларни қўлга киритиб, Ватанимизга ёруғ юз билан қайтиб келганимиздан бахтиёрмиз, – дейди енгил атлетикачи Светлана Радзивил. – Биз минглаб спорт мухлислари, халқимизнинг ишончи ва қўллаб-қувватлашни ҳис қилган ҳолда беллашувларга киришдик. Осиё ўйинларидаги муваффақиятимиз мамлакатимизда спортни ривожлантириш, нуфузли спорт мусобақаларида муносиб иштирок этиш учун яратилаётган кенг имкониятлар тўғрисида.

Ҳа, спортчиларимиз жорий йилги Осиё ўйинларида ўз маҳорати, тажриба ва салоҳиятини намоён этиб, Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қилди. Бу мамлакатимизда спортни ривожлантиришга қаратилаётган юксак эътибор ва ғамхўрлик самарасида ўзбек спортининг ёрқин келажакни таъминлашга қодир спортчилар тарбияланаётгани, уларни келгусида янада юксак галабалар қутиб турганидан далолатдир.

Тантанали маросимда Ўзбекистон Республикаси Бош вазир А.Арипов сўзга чиқди.

Жаҳоҳир ТОШХУЖАЕВ, ЎЗА муҳбири.

«Ўзтрансгаз» акциядорлик жамиятининг Навоий вилояти бўйича газ таъминоти филиали жамоаси томонидан Мустақиллигимизнинг 27 йиллиги муносиб кутиб олинди. Хусусан, аҳолининг доимий эhtiёжи бўлган табиий газ таъминотини яхшилаш ҳамда куз-қиш мавсумида табиий газ тармоқларининг барқарор ишлашини таъминлаш борасида барча чора-тадбирлар амалга оширилди.

Зангори олов — ҳар бир хонадонга

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 12 июлдаги «Республика иқтисодиёти тармоқлари ва ижтимоий соҳаларини 2018 — 2019 йиллар куз-қиш даврида барқарор ишлашига комплекс таъмирлаш таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижроси доирасида жорий йил якунига қадар 2,2 километр газ қурувларини мукамал таъмирлаш ишлари режалаштирилган бўлиб, айти кунгача 1,6 километри таъмирланди. Шунингдек, режага киритилган 24 та газ тақсимлаш пунктдан 19 таси капитал таъмирланди.

Куз-қиш мавсуми муносабати билан вилоятимиздаги 3280 та газ тақсимлаш пунктини техник тафтишдан ўтказиш кўзда тутилган бўлиб, ҳозирда 2619 та газ тақсимлаш пункти тафтиш қилинди. Йил якунига қадар олдимизга қўйилган режалар тўлиқ бажарилиши бўйича бар-

ча тадбирлар белгилаб олинган. Мавсумда 47,9 километр газ қурувларини босим остида зичликка синаш ва ҳаво босими ёрдамида тозалаш ишлари белгиланган бўлиб, амалда ишлар 53,3 километрга бажарилди.

Бугунги кунда вилоятимиз аҳолисининг 98,5 фоизи, жумладан, 143 минг 880 та хонадон табиий ва 78 минг 535 та хонадон сувоқтирилган газ билан таъминланган. Шунингдек, 44 та мактабгача таълим муассасасига сувоқтирилган газ etkazиб берилди.

Вилоятда аҳоли истеъмоли учун 2018 йилга 9828 тонна сувоқтирилган газ фонди ажратилган бўлиб, истеъмоқчиларга 6075,92 тонна, яъни 102 фоиз шу турдаги газ etkazилди. Маиший газ баллонларини газ тўлдирish станциясидан аҳоли хонадонларига etkazиб бериш учун 24 та ИСУЗУ русумли махсус автотранспорт восита-

Навоий вилояти

си хизмат кўрсатмоқда. Бу эса, ўз навбатида, аҳоли учун қатор қулайликлар яратмоқда.

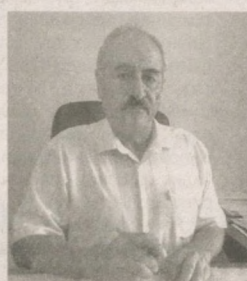
2018 йилда аҳолига жами 15 минг 733 дона маиший газ баллони келтирилиши режалаштирилган бўлиб, жорий

йилнинг январь-август ойларида 6914 дона газ баллони ташиб келтирилди. Қолганларининг ҳам тасдиқланган режага мувофиқ, белгиланган муддатларда келтирилиши таъминланади. Айни пайтда вилоятимиз бўйича 97 минг 488 дона маиший газ баллони келтирилган бўлиб, уларнинг 79 минг 100 донаси аҳолига шартнома асосида etkazиб берилган. Қолган 18 минг 388 донаси эса шаҳар ва туманлараро газ таъминоти участкалари омборхоналарида захирада сақланмоқда.

Албатта, бу каби хайрли ишлар аҳолининг куз-қиш мавсумини қулай ва хотиржам ўтказиши, газ билан боғлиқ муаммоларнинг ижобий ҳал этилишида муҳим омил бўлади.

Ақбар АХМЕДОВ,
«Ўзтрансгаз» АЖ Навоий вилояти бўйича газ таъминоти ҳудудий филиали раҳбари.

Бугун юртимизда амалга оширилаётган кенг қўлмалли қурилиш ва ободонлаштириш ишларида йўлсозларнинг алоҳида ўрни бор. Хусусан, Қашқадарё вилоятининг қайси бир тумани, қишлоғи ёки маҳалласига борманг, албатта, бирор бир йўлнинг обод этилаётгани, қурилаётгани ёки таъмирланаётганининг устидан чиқасиз.

«Ғузор — Нукус — Бейнов» автомобиль йўлининг қурилиш ва реконструкция ишлари ана шундай эзгу тадбирлардан биридир. Халқаро аҳамиятга эга бўлган бу лойиҳа «Трансйўлқурилиш Қарши» МЧЖ томонидан амалга оширилаётган бўлиб, айти дамда иш қизгин давом этмоқда.

Ўтган 2017 йилда корхона томонидан 4208,9 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари жумладан, кум-шағал аралашмасидан йўлнинг асосини яратиш, йўл асосининг устки қатламини ҳамда йирик донали асфальт-бетондан йўл қопламасининг пастки қат-

ламини қуриш ва икки дона сунъий иншоот барпо этиш ишлари амалга оширилди. Жорий йилда яна бир миллиард сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш кўзда тутилган эди. Биринчи ярим йиллик якунларига кўра, 271 миллион сўмликдан зиёд қурилиш ишлари удаланди. Жумладан, янги

Қашқадарё вилояти

Равон йўллар кўнгилни мунаввар этар

йўллар қуриш, пиёдалар йўлакларини барпо этиш ва бошқа ишлар якунланди. Йўлни кесиб ўтувчи каналнинг эскирган, диаметри 1 метр бўлган сув ўтказувчи қурувлари, диаметри 1,6 метр бўлган янги қурувларга алмаштирилди.

— Бажараётган ишларимиз замирида юрт ободлиги, халқимизнинг узогини яқин, огирини энгил қилишдек хайрли мақсад муҳассам, — дей-

ди биз билан суҳбатда корхона раҳбари Шерали Турдиев. — Республика бюджетини ва йўл жамғармаси ҳисобидан туманининг 12 та ҳудудига 712 849,061 сўмлик қурилиш, таъмирлаш ва жорий таъмирлаш, йўл белгиларини ўрнатиш ишлари амалга оширилди. 149 километр йўл ёқаларини мустаҳкамлаш ва тўсиқлар ўрнатиш, йўл шартли чизикларини чизиш ва бўяш тадбирла-

ри бажарилди. — Фуқаролардан Халқ қабулхоналарига келиб тушаётган ариза ва шикоятлар, мурожаатлар бўйича ҳам қўшимча режа асосида иш ташкил этилган, — дейди Қарши тумани йўллардан фойдаланиш унитар корхонаси раҳбари Остонакул Қурбонов. — Жумладан, «Шойхўжа» маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудига истиқомат қилувчи фуқаро

Эмин Имомовнинг туман ҳокимига ёзган аризаси судлик билан ўрганилиб, 0,5 километр йўл қўшимча режа орқали бюджетдан ортган маблағ ҳисобидан таъмирлаб берилди.

Албатта, бундай равон йўллар манзилларни манзилларга боғлайди, кўнгилларни мунаввар этади, кишиларга ўзгача кайфият бағишлайди.

Муҳаббат ЭЛИБОЕВА,
«Qishloq hayoti» мухбири.

Хоразм вилояти

«От изини той босар»

Кейинги йилларда Хонқада кўп тармоқли фермер хўжаликлари сафи тобора кенгаймоқда.

Улардан бири Муҳиддин Султонов раҳбарлигидаги «Султон гарчак» фермер хўжалигидир. 2005 йили ташкил топган мазкур хўжаликка дастлаб Аминбой Султонов раҳбарлик қилар эди. Пахта ва галлачиликка ихтисослашган фермер хўжалигида режалар ортиги билан бажарилгани бос, даромад йилдан йилга ортиб бори. 2015 йили Аминбой ака кўпдан бери ёнида ишлаб юрган ўғли Муҳиддинни «Султон гарчак»ка раҳбар этиб, ўзи янгидан ташкил қилган «Сотим гарчак» фермер хўжалигини бошқара бошлади.

Муҳиддин ҳам ишнинг удасидан чиқадиганлардан. Жорий йилда 17 гектар майдонга экилган галладан юқори ҳосил олинди. Галладан бўшаган ерларга такрорий экинлар экилиб, 35 гектар

майдонда гўза парваришланмоқда.

Шунингдек, хўжалик аъзолари чорвачилик, балиқчиликни ривожлантиришга ҳам астойдил ҳаракат қилиптилар. Ҳа гектарлик кўлда балиқнинг

бир неча турлари етиштирилмоқда. Чорвачиликни ривожлантириш мақсадида эса хориждан зотдор қорамоллар олиб келинди. Этиборлиси, тиниб-тинчимас қаҳрамонимиз паррандачиликни ҳам аста-секин ривожлантириб кўп тармоқлилик сари дадил қадамлар ташламоқда.

Томадургадик қишлоғилик ота-бopa тадбиркорлар тўйхона қуришни ҳам режалаштирган эди. Улар топган даромадига қишлоқдошлари учун 700 ўринли муҳташам тўйхона қурди. Бугун тўйхона халқ хизматиға шай. У ерда аҳолига сервис хизмат кўрсатиш шохчалари, тикувчилик цехи ҳам иш бошлади.

— Пахта харид нархининг ошиши фермер хўжалигида янги лойиҳаларни амалга ошириш учун кенг имкониятлар яратди, — дейди Муҳиддин Султонов. — Мақсадимиз аҳоли учун сифатли хизмат турларини кўпайтириб, янги ишчи ўринлари яратишдир.

Хонқалик ота-бopa фермерларнинг фидойилик билан ҳар бир ишнинг удасидан чиқишига ишончимиз қомил. Зеро, фермер тадбирли бўлса ютқазмайди.

Болабой МАТҚУРБОНОВ,
«Qishloq hayoti» мухбири.

Бухоро вилояти

Сув хўжалиги ва инновация

Маълумки, Бухоро вилоятида деҳқончилик қилинадиган асосий экин ерлари насослар ёрдамида etkazиб бериладиган сув ҳисобидан сугориллади. Шу боис, соҳага замонавий ва ресурс тежамкор технологияларни жорий қилиш иш унуми ва сифатини янада оширади.

Яқинда воҳа сув тизими ташкилотларининг моддий-техник базаси Хитой давлатидан келтирилган янги кум насослари билан бойиди. Мазкур техника воситалари кучи билан йирик сув иншоотлари остида ҳосил бўлган лойка ва чўкмалар тозаланади.

— Янги механизмлар аввалгиларидан ўзининг қатор ижобий жиҳатлари билан фарқланади, — дейди «Аму-Бухоро машина канали» бошқармаси бош мутахассиси Эркин Хўжаев. — Улар дизель ёқилғисида эмас, балки электр энергияси билан

ҳам ишлайди. Илгари бу турдаги механизмлар қуввати соатига 150 метр кубга тенг бўлса, эндиликда ушбу механизмларнинг қуввати соатига 200 метр кубдан ортди.

Айни кунда механизмларнинг иккитаси «Аму-Бухоро» ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси ихтиёридаги сув иншоотларида ишлатилмоқда.

Ҳамроз Али,
«Qishloq hayoti» мухбири.

Пахта ҳосилини тез ва сифатли йиғиб-териб олишда гўза баргини сунъий тўктириш муҳим аҳамиятга эга. Шунда қатор ораларида ҳаво айланishi яхшиланиб, кўсақларнинг пишиб етилиши тезлашади. Акс ҳолда барглар даланing шамоллашига ҳалақит бериб, ҳаво намлигининг ортиб кетишига сабаб бўлади. Натижада кўсақлар димиқиб, очилиши кечикади ҳатто, айрим кўсақлар пахтаси қорайиб қолади.

Дефолиантларнинг тўлиқ таъсир кўрсатиши учун бу тадбирни гўзанинг биологик жиҳатдан барг тўкишга мойил вақтида ўтказиш керак. Дефолиация пайтида тупроқ намлиги даланing тўлиқ нам ситимиға нисбатан 60-65 фоиз бўлганда барглар тез тўкилади.

Тупроқ қуриб қолганида эса дефолиантнинг самарадорлиги пасаяди. Тупроқ намлиги меъёридан паст бўлса, дефолиациядан 10-12 кун олдин даланни энгил сугориш керак.

Дефолиациядан олдин дала четлари, сугориш ариқлари, ўқариқ ва техника бурилиш майдон-

Гўза дефолиацияси иш унумдорлигини, ҳосил сифатини таъминлайди

чалари сифатли текисланади. Дала атрофи 8-12 метр кенликда тозаланиб, даладаги гўза туллари йиғиштириб олинади. Натижада ОБХ агрегатлари бир текис ишлаб, иш унуми ва дефолиация сифати ошади.

Дефолиация муддати тупроқ-иклим шароитлари, гўза навларининг биологик етилганлигига қараб белгиланади. Бунда гўза навларининг биологик хусусиятларига алоҳида эътибор бериш лозим. Чунки гўза навларига дефо-

лиантлар турлича таъсир этади. Ўртагишар, барг шапалоғи катта, қалин ва сербарг гўза навлари дефолиантларга кам таъсирчан бўлса, тезгишар, барг сатҳи кичик ва юлқа гўза навларининг таъсирчанлиги юқори бўлади. Шу боис, бундай навларга дефолиантлар меъёрини камайтириш керак. Шунингдек, дефолиация самарадорлигига гўза навларининг биологик етилганлиги ҳам сезиларли таъсир кўрсатади.

Ўрта топаги гўза навларида 45-50 фоиз кўсақлар очилганда ўсимлик биологик етилган ҳисобланиб, шундай пайтда ўтказиш юқори самара беради.

Бу йилги шароитда гўзанинг ривожланишига қараб айрим ўрта топаги гўза навлари экилган майдонларда гўза кўсақларининг 35-45 фоиз очилган муддатига, ингичка топаги гўза навларида эса 50-60 фоиз очилган муддатига дефолиация ўтказиш юқори самара беради. Булар билан бир қаторда, амалиётда гўзанинг юқори ярусидати

иккинчи кўсақ кесиб қўрилганда, қийин кесилса ёки чигит пўстлоғи қорайган бўлса, дефолиацияни ўтказиш мумкин бўлади.

Кимёвий моддалар гўза навларига қараб таъсир қилади. Аксарият тезгишар навлар ўртагишар навларга нисбатан таъсирчанроқ бўлади.

Демак, дефолиация пайтида гўза навини ҳисобга олиш керак. Дефолиация самарадорлигини белгилувчи асосий омиллардан яна бири ҳаво ҳарорати ҳисобланади. Ҳар бир дефолиант ўзининг кимёвий хусусияти ва таъсир этиш механизмидан келиб чиқиб, ҳароратга турли даражада талабчан бўлади.

Ўсимликка юмшоқ таъсир этувчи «Супер ХМД-С», «ЎзДЭФ», «ПолиДЭФ» ва «ФанДЭФ» каби дефолиантлар ҳаво ҳарорати ўртача 22-25 даража бўлганида тезгишар навлар экилган майдонларда гектарига 6,5-7 литр, ўртагишар навлар экилган майдонларда 7-7,5 литр меъёрида қўлланади.

Ҳаво ҳарорати 18-20 даражага-

ча пасайганда «ПолиДЭФ», «ЎзДЭФ» ва «СуперХМД-С» дефолиантларини тезгишар навлар экилган майдонларда 7,5-8 литр, ўртагишар навлар экилган майдонларда эса 8-9 литр, шунингдек, «Садаф» дефолиантини гектарига 10-12 килограммдан қўллаш керак бўлади. Сув таъминоти яхши бўлмаган, гўзанинг ўсиши ва ривожини паст бўлган майдонларда ушбу тадбирни мутахассислар тавсияси асосида ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Ўрта топаги гўза навларининг юқори ярусидати иккинчи кўсаги кесилганида чигити қорайган бўлса, дефолиацияни бошлаш мумкин.

Дефолиация куннинг салқин пайтларида ўтказилиб, сувоқлик 2-4 атмосфера босимида сепилиши, трактор тезлиги гўзанинг ўсишига қараб ўртача 5,5-6,5 км/соат бўлиши керак.

Дефолиант сувга қўшилган, камида бир соат давомиде насослар ёрдамида аралаштирилади. Дефолиациядан 12-15 кун ўтгач, теримга киришиш мумкин. Шунда кўсақларнинг 85-90 фоизи очилиб, ҳосилнинг асосий қисми юқори навларга топишилади.

Ренат НАЗАРОВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ҳодими, қишлоқ хўжалик фанлари доктори.

Андижон вилояти

Пахтаобод туманида Мустақиллигимизнинг 27 йиллиги муносабати билан XX-аср ўзбек адабиётидан муносиб ўрин эгаллаган мумтоз шеърят билимдони, ғазалнавис шоир Зокиржон Холмуҳаммад ўғли Ҳабибий ёдгорлик музейи қайтадан таъмирланиб, фойдаланишга топширилди.

Ҳабибий музейи очилди

Ёдгорлик музейининг очилиш тантаналарига шоир ва ёзувчилар, Ҳабибийнинг фарзандлари, адабиёт ихлосмандлари ташриф буюрдилар.

Тадбирда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими раҳбари, шоира Хуршидабону, шоирнинг қизи Фаридатон Холматова, вилоят тарих ва маданияти давлат музейи директори Ихтиёржон Расулов, шоир Баҳодир Андижоний ва бошқалар ижодкорнинг ўзбек адабиётини тутган ўрни ҳақида сўзлаб, шеърларидан намуналар келтирди. Шунингдек, музей қаршисида ўрнатилган шоир бюсти пойига гуллар қўйилди.

Таъкидлаш лозимки, ўзбек адабиётининг йирик намоёндаларидан бири бўлган Ҳабибий ўзидан ўндан ортди китоблар, иқтидорли шоғирлар қолдирди. Ижодкор 1974 йилда «Ўзбекистон халқ шоири» фахрий унвони, 1980 йилда «Халқлар дўстлиги» ордени билан тақдирланган.

Музейга ташриф буюрувчилар шоирнинг нодир китоб ва қўлёзмалари, унга тегишли бўлган патефон, гижоқ, най ва бошқа буюмларни кўришлари мумкин.

— Отам 1938 йили Алишер Навоийнинг 500 йиллик юбилейини ўтказиш кўмитасининг қақриғи билан Тошкентга келиб, шу ерда ижодини давом эттирди, — дейди Шарифа-хон Холматова. — Бугунги кунда биз яшайдиган кўча Ҳабибий номи билан аталади. Шу боис, гўё отам ёнимизда яшаётгандай.

Умиджон МАМАРАСУЛОВ

Сирдарё вилояти

Бугун мамлакатимизда пилладан йилда уч марта ҳосил етиштириш тажрибаси амалиётга татбиқ этилди. Ҳатто, айни вақтда Сирдарё вилоятида тўртинчи босқичда ипак курти парваришланаёттир. Улар туманларда ташкил этилган 8 та инновацион куртхоналарда, шунингдек, хонадонларда боқилмоқда.

Инновацион ғоялар – ишлаб чиқаришга

«AGRO GLOBAL»нинг дастлабки маҳсулотлари

Худудда кўп барг берадиган тутзорлар кўпайтирилётгани ҳам пиллачиликни тизимли ривожлантириш имконини бераёттир. Шу мақсадда жорий йилнинг ўзида вилоятда 8 та инновацион тутзор барпо этилди. Тайёр пиллани тўлиқ қайта ишлаб, тайёр мато – атлас-адрасга айлантириш, улардан кийим-кечак тайёрлаб, экспортга йўналтириш олиналган фойдани бир неча ўн баробар оширади. Масалан, бир килограмм пилла 10 АҚШ доллари сотилади, у ипакка айлантирилса, баҳоси 40-55 долларга кўтарилади.

Авваллари қуруқ пилла етиштирилиб, хорижга сотилган. Дунё бозорида пилла пахтага нисбатан бир неча баравар юқори қийматга эга. Шу боис унинг ҳузури биз эмас, саноатлашган давлатлар ишлаб чиқариш компаниялари кўради. Давлатимиз раҳбарининг ташаб-

буси билан соҳага эътибор тўдан ўзгарди. Эндиликда Сурхондарё, Бухоро, Наманган, Андижон, Қашқадарё вилоятларида етиштирилган пилла шу ернинг ўзида янги технологиялар асосида қайта ишланиб, тайёр кийим-кечакка айлантирилиб, экспорт қилинмоқда.

Жиддий эътибор натижа-сида ипакчилик Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги та-сарруфидан ажратилиб, «Ўзбекистон» уюшмасига айлантирилди. Вилоятларда текстиль фабрикалари ишга туширилди. 2017-2021 йил-ларда пиллачиликни тўлиқ саноатлаштириш асосий ва-зифа этиб қўйилган истиқ-болли лойиҳалар талайгина. Шулардан бири Сирдарё туманида «AGRO GLOBAL» пиллани қайта ишлаш, ипак-дан тайёр мато ва кийим-ке-чак тикиш фабрикаси лойи-ҳаси эди.

Сирдарё тумани «Камо-

лот» МФЙ худудида фао-лиятини бошлаган «AGRO GLOBAL» МЧЖ шаклидаги замонвий ишлаб чиқариш фабрикасининг лойиҳа қий-мати 5 миллион АҚШ дол-ларини ташкил этади. Унинг 2,5 миллион АҚШ доллари банк кредити, қолгани инвес-торлар маблағидир. Фабрика тўлиқ ишга туширилгач, бу ерда илгари 10 миллион АҚШ долларлик тайёр маҳсулот экспорт қилинади.

Яқинда икки линияли Хитой технологияси билан жиҳозланган корхонанинг биринчи навбати ишга туши-рилиб, кунига 100 килограмм ип-калага тайёрланмоқда. Бу ерда 100 та янги иш ўрни яратилди. Хитойлик мутахас-сислар Тин Ку Сунг, Ванг Че Сунг, Хун Су Пинлар ускуна-

ларни ўрнатиш билан бирга маҳаллий ёшларга пиллани саралаб тайёрлаш, ипак ўраб қадоқлаш, автомат пултылар-ни бошқариш сирларини ҳам кўнгил билан ўргатяпти. Улар-нинг аксари коллеж битирув-чиларидир.

Аҳамиятлиси, ипакнинг асосий қисми экспорт қили-нади. 2019-2021 йилларда эса бу ерда ипак қайта ишла-ниб, тайёр мато – атлас ва адрасдан кийим-кечак тикиш лойиҳаси ҳам охирига етқа-зилади.

Қувонарлиси, хомашё базасини мустаҳкамлаш мақсадида вилоятнинг 8 та туманида 16 та янги пилла-хона барпо қилинади. Айни вақтда маҳаллий шароитга мос тут қўчатларини кўпай-тириш чоралари кўриляпти.

Фуркат ТОШМАТОВ ошган суратлар.

Шунингдек, 1323 гектар май-дондаги тутзор, 639 минг дона якка тутларни парва-ришлаш, янги қўчатлар ҳи-собига тўлдириш, таъмир-лаш ишлари изчил амалга оширилмоқда. Шу мақсадда туманлар пиллачилик идо-ралари раҳбарлари масъу-лиятни янада оширилди. Улар таъсисчи-тадбиркорлар томонидан хизмат машина-лари билан таъминланди. Вилоятдаги 20 нафар пилла-чилик агроном-зироатчилар-ига маош белгиланди.

Янги фабриканинг ишга туширилишига бағишлан-ган маросимда вилоят ҳо-кимси Ғофуржон Мирзаев ва «Ўзбекистон» уюшмаси раиси ўринбосари Олимжон Жумаев ушбу замонвий корхона соҳа тараққиётига қаратилаётган юксак эътибор самараси эканини таъкидла-ди. Хитойлик тадбиркорлар янги фабрикада пиллани са-ралаш, ипакни ўраш ишлари-нинг бориши билан танишди-лар.

– Сирдарё туманида йи-рик «AGRO GLOBAL» МЧЖ негиздаги пиллани ипак-ка айлантириш, қалавалаш ва кийим-кечак тайёрлаш фабрикаси бунёд этилиши келажакда вилоятнинг ўзи-да етиштириладиган 500 тоннадан ошқ пиллани шу ернинг ўзида қайта ишлаб, тайёр маҳсулотга айланти-риш имконини беради, – дей-ди «AGRO GLOBAL» МЧЖ раҳбари Иззат Норматов. – Фабриканинг ўзида 300 на-фардан ошқ ёшга қўшимча иш ўрни яратилади. Туман-лардаги барча пиллачилик идоралари раҳбар ва зироат-шunosлари, ипак курти боқув-чилари ҳам ҳисобга олсак, вилоятда 10 мингдан ошқ кишининг бандлиги таъмин-ланади.

Бозорбой БЕКМУРОДОВ, «Qishloq hayoti» мухбири.

Реклама ва эълонлар

ФЕРМЕР ВА ДЕҲҚОН ХЎЖАЛИКЛАРИ, ТОМОРҚА ЕР ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Landtech» хусусий корхонаси

Ҳиндистоннинг «Sonolika» корхонаси томонидан ишлаб чиқарилган кичик ва ўрта ўлчамли 20-110 от кучига эга «Mitsubishi» моторли SOLIS 4WD тракторлари.

Манзил: Тошкент шаҳри Яшнабод тумани Темирчи кўчаси 2А-ўй.
Телефон: (+99871) 150-84-44; 150-76-66. (+99893) 181-11-66
e-mail: info@landtech.uz www.landtech.uz

Тошкент шаҳри, Бектемир тумани,
Автомобиль халқа йўли

Тел: (+99899) 837-91-99, (+99890) 978-88-77

Хизматлар лицензияланган. Маҳсулотлар сертификатланган.

Реклама

ТРАКТОРВОР.UZ

«МТЗ» ВА «БЛЮМИНГ»
КОМПАНИЯЛАРИНИНГ РАСМИЙ ДИЛЕРА

(+998 98) 125-7-125 (+998 98) 125-8-125

Маҳсулотлар сертификатланган.

Тўловлар нақд пул ва пул ўтказиш
йўли билан амалга оширилади.

Хизматлар лицензияланган.

QISHLOQ HAYOTI

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси
Аграр саноат комплекси
тарихидаги ҳамда шу тармоқда
даҳлдор вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир ЧОРИ ЛАТИПОВ

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ: Зойир МИРЗАЕВ, Баҳодир ЮСУПОВ, Шавкат ХАМРОЕВ, Бақридин ЗАРИПОВ,
Шухрат ТИШАЕВ, Мухаммадjon ТОШБОЛАЕВ, Абдурауф АБДУЛЛАЕВ, Саиджон ХОДЖАЕВ,
Ботир СУЛАЙМОНОВ, Махмуд ТОИР, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари),
Шодиёр ЙУЛДОШЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Рамил СҲАЙРОВ (Масъул котиб).

Телефонлар: Қабулхона – 236-26-50, Котибият – 236-26-47,
Аграр масалалар бўлими – 233-76-78, Маънавият ва маърифат бўлими – 236-26-35,
Ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий масалалар бўлими – 236-26-49,
Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 233-76-78, Факс – 233-44-43, 233-09-93.

Реклама ва эълонлар: 236-26-50, 233-28-04.

web sayt: www.qishloqhayoti.uz e-mail: info@qishloqhayoti.uz

Худудлардаги мухбирлар:

Қорақалпоғистон Республикаси – (+99890) 592-82-04

Вилоятлар:

Андижон – (+99893) 630-73-03;
Бухоро – (+99891) 401-29-59;
Жиззах – (+99893) 940-10-78;
Навоий – (+99891) 332-50-99;
Наманган – (+99893) 948-53-88;
Фарғона – (+99890) 407-76-03;
Самарқанд – (+99893) 994-57-08;
Сирдарё – (+99894) 188-23-50;
Сурхондарё – (+99890) 520-20-05;
Тошкент – (+99890) 978-39-56;
Хоразм – (+99897) 790-47-61;
Қашқадарё – (+99897) 280-28-88.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан

2009 йил 13 февралда

№ 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Булортма Г-913, ҳажми 2 босма табоқ,

Офсет усулида босилди, қўғоз бичими А-2.

Манзилимиз: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-ўй.

Газета таҳририятининг ўзида компьютерда тарилди ва

дизайнер Марис ЮСУПОВ томонидан саҳифаланди.

11 197 нускада чоп этилди.

НАШР ИНДЕКСИ – 144

Босишга топшириш вақти: 21.00

Босишга топширилди: 23.15

ISSN 2010-7021

Навбатчи муҳаррир:

С.ЗИЁДУЛЛАЕВ